

Toetsen - Overzicht van methodeonafhankelijke toetsen voor mondelinge taalvaardigheid

Begrijpend Luisteren (Cito)

De toets Begrijpend Luisteren brengt de luistervaardigheden van leerlingen in kaart. De leerling beantwoordt vragen aan de hand van plaatjes en heeft daarbij steeds een aantal antwoordalternatieven (meerkeuzevragen). Voor groep 3 gebeurt dit met audio-opnames (cd), vanaf groep 4 worden audiovisuele opnames gebruikt (dvd).

Screeningsinstrument Beginnende geletterdheid (Cito)

Het Screeningsinstrument Beginnende geletterdheid is een computergestuurd instrument voor het meten van fonologisch bewustzijn (rijm, identificatie van beginfoneem, synthese en deletie) en letterkennis (receptief en productief) in de groepen 2 en 3. De moeilijkheidsgraad van de opgaven wordt afgestemd op de individuele leerling, zodat toetsen op maat mogelijk is.

Taal voor Kleuters (Cito)

De toets Taal voor Kleuters bestaat uit de volgende taken: passieve woordenschat, kritisch luisteren, klank- en rijm, eerste en laatste woord horen, auditieve synthese en schriftoriëntatie. Met uitzondering van de taak schriftoriëntatie zijn de taken goed bruikbaar om bepaalde aspecten van de mondelinge taalvaardigheid in beeld te brengen.

Taaltoets Alle Kinderen (TAK) (Cito)

De Taaltoets Alle Kinderen (TAK) bestaat uit tien taken en een observatielijst voor leerlingen in groep 1 tot en met 4. De taken meten de taalvaardigheid op klankniveau (klankonderscheiding en klankarticulatie), woordniveau (passieve woordenschat, woordomschrijving en woordvorming), zinsniveau (zinsbegrip 1 en 2 en zinsvorming) en tekstniveau (tekstbegrip en verteltaak).

Met deze taken meet u zowel de receptieve taalvaardigheid (bijvoorbeeld: begrijpt een leerling het woord, herkent de leerling onderscheid tussen klanken) als de productieve taalvaardigheid (bijvoorbeeld: kan een leerling een woord omschrijven, kan een leerling grammaticaal correcte zinnen maken).

Met de observatielijst kan de sociale taalvaardigheid in beeld worden gebracht (bijvoorbeeld: stelt de leerling vragen als hij iets niet begrijpt of roept hij geen hulp is als iets niet begrepen wordt; heeft hij tempowisselingen of praat hij steeds in hetzelfde tempo; spant hij zich in om een verhaal goed te volgen of doet hij hier weinig moeite voor).

Taaltoets Alle Kinderen wordt in 2019 vervangen door Kleuter in Beeld – Taal.

Toetspakket Beginnende geletterdheid (CPS)

Het Toetspakket Beginnende geletterdheid bestaat uit negen genormeerde toetsen gericht op woordenschat, fonologisch bewustzijn (auditieve analyse, auditieve synthese en rijm), letterkennis en benoemselheid van cijfers en letters. De onderdelen woordenschat en fonologisch bewustzijn zijn bruikbaar om bepaalde aspecten van de mondelinge taalvaardigheid in beeld te brengen.

Woordenschat (Cito)

De toets Woordenschat bestaat uit opgaven waarbij de leerling een keuze maakt uit antwoordalternatieven. In groep 3 krijgt de leerling betekenis- en betekenisrelatie-opgaven met afbeeldingen en een contextzin. In groep 4 komen hier tekstopgaven bij. Vanaf groep 5 krijgt de leerling enkel tekstopgaven (betekenissen, betekenisrelatie-opgaven met contextzin en betekenis- en betekenisrelatie-opgaven zonder contextzin).